

GENESIS

23-24

Sara's begrafenis en Gods leiding bij het vinden van een vrouw voor Izak

GELEZEN UIT

Herziene Statenvertaling

BELUISTER OF BEKIJK

versvoorvers.org/genesis/23-24

BELUISTER OF BEKIJK

Inhoud

1	Sara's dood en Abrahams behoefte aan een graf	3 min	4
2	Abraham als vreemdeling met een hemels vaderland	3 min	5
3	Christenen als vreemdelingen in de wereld	3 min	7
4	Een vreemdeling erkend als vorst van God	3 min	9
5	De koop van Machpela en Efrons hoge prijs	6 min	11
6	Oosterse etiquette bij het onderhandelen	2 min	14
7	Machpela als familiebezit en familiegraf	2 min	15
8	De betekenis en locatie van het graf van Machpela	4 min	16
9	Abraham zoekt een bruid voor Izak	2 min	17
10	De eed van Abrahams dienaar	2 min	18
11	Geen Kanaänitische vrouw voor Izak	2 min	20
12	Izak moet in het beloofde land blijven	3 min	21
13	De lange reis naar de familie van Nahor	3 min	23
14	Het gebed om een teken bij de waterput	3 min	24

15	Gods leiding bij het kiezen van een huwelijkspartner	5 min	25
16	Een misleidende ervaring met tekenen	5 min	27
17	Voorzichtigheid met tekenen rond het huwelijk	2 min	30
18	Rebekka verschijnt bij de bron	2 min	31
19	Rebekka geeft de kamelen water	4 min	32
20	Gods vaak onzichtbare leiding	3 min	34
21	Laban ontvangt Abrahams dienaar	3 min	35
22	De familie stemt in met Rebekka's vertrek	4 min	38
23	De ontmoeting en het huwelijk van Izak en Rebekka	2 min	41
24	Izak en Rebekka als beeld van Christus en de gemeente	4 min	42
	Om verder te lezen		44

1

Sara's dood en Abrahams behoefte aan een graf

In Genesis hoofdstuk 23 lezen we over de dood van Sara. De dood van Sara brengt natuurlijk een behoefte met zich mee die Abraham niet eerder heeft gehad, namelijk een plek die hij de zijne kan noemen, een klein stukje grond waar hij zijn dode kan begraven. Dit is de eerste persoon in zijn familie die gestorven is, en hij heeft het nog niet nodig gehad een stuk grond te verwerven. Hij woont in Kanaän en trekt rond in een land waarvan God heeft beloofd dat het voor eeuwig aan hem en zijn nakomelingen zal toebehoren, maar hij bezit er niets van. Hij moet dus een stuk grond verwerven, en dit stuk grond zal daarna verscheidene generaties lang als begraafplaats voor hem en zijn familie dienen.

We lezen in hoofdstuk 23, vers 1:

Sara leefde honderdzevenentwintig jaar; dat waren de levensjaren van Sara.

GENESIS 23:1

Sara is de enige vrouw in de Bijbel van wie de leeftijd ten tijde van haar dood wordt vermeld. Ik weet niet waarom dat zo is. Ik weet niet waarom die niet vaker wordt vermeld, maar vóór dit gedeelte is de dood van mannen vaak opgetekend, samen met hun leeftijd bij hun overlijden. Sara onderscheidt zich wat dat betreft. Ze stierf dus toen Izak ongeveer 37 jaar oud was, want ze was 90 toen hij werd geboren.

Abraham moet nu een stuk grond verwerven, dus benadert hij de plaatselijke bevolking, die de zonen van Heth werden genoemd en ook bekendstonden als de Hethieten. Zij waren een stam in het land Kanaän, van wie de beschaving in de afgelopen eeuw zeer goed door de archeologie is gedocumenteerd. Maar vóór ongeveer een eeuw geleden dachten veel geleerden dat de Hethieten, de zonen van Heth, nooit hadden bestaan. Ze worden vaak in de Bijbel genoemd, zelfs nog in de tijd van David. Uria de Hethiet was de eerste echtgenoot van Bathseba. In de Bijbelse geschiedenis komen zij dus voor vanaf de tijd van Abram tot de tijd van David, een periode van ongeveer duizend jaar. Maar de archeologie heeft inmiddels ongeveer vijftienhonderd

jaar Hethitische beschaving kunnen documenteren, en we weten behoorlijk veel over de manier waarop zij zakelijke transacties afhandelden. Dit hoofdstuk is een behoorlijk goed voorbeeld van hoe dat gebeurde.

Er staat:

Daarna stond Abraham op, ging weg van zijn dode en sprak tot de Hethieten: Ik ben slechts een vreemdeling en bijwoner bij u, maar geef mij toch bij u een eigen graf, zodat ik mijn dode kan uitdragen en begraven. De Hethieten antwoordden Abraham en zeiden: Luister naar ons, mijn heer, u bent een vorst van God in ons midden. Begraaf uw dode in het beste graf dat wij hebben. Niemand van ons zal u zijn graf weigeren om uw dode te begraven.

GENESIS 23:3-6

2

Abraham als vreemdeling met een hemels vaderland

Ik wil hier op iets wijzen wat volgens mij belangrijk is. Hoewel God had beloofd dat dit zijn land was, erkende Abram dat hij op dat moment nog altijd een vreemdeling en een bijwoner was in het land van andere mensen. Hij zei niet: „Ik heb eigenlijk recht op dit land, want de God Die het geschapen heeft, heeft het mij aangeboden en aan mij gegeven.” In plaats daarvan erkent hij dat deze mensen er vóór hem hebben gewoond en dat zij op dat moment nog altijd het recht hebben om daar te zijn. God heeft hen nog niet verdreven, zoals Hij later in de dagen van Jozua zal doen. Abram erkende nederig dat hij slechts een vreemdeling en een bijwoner onder hen was.

In Hebreeën hoofdstuk 11 wordt trouwens naar deze uitspraak van Abram verwezen, vermoed ik, als een uiting van zijn nederigheid. Hebreeën 11:13 zegt:

Deze allen zijn in het geloof gestorven. Zij hebben de vervulling van de beloften niet verkregen, maar hebben die vanuit de verte gezien en geloofd en begroet, en zij hebben beleden dat zij vreemdelingen en bijwoners op de aarde waren.

HEBREEËN 11:13

Tot degenen die hiervoor waren genoemd, behoorden Abram, Izak en Jakob. Er staat:

Die zijn allemaal in geloof gestorven zonder te hebben gekregen wat hun beloofd was; ze zagen het alleen van een afstand, vertrouwden erop, omarmden het en erkenden dat ze vreemdelingen en pelgrims waren in het land, of op aarde.

De uitspraak in Hebreeën is dat zij vreemdelingen en pelgrims op aarde waren. Het zou vertaald kunnen worden als „in het land”; zowel „op aarde” als „in het land” is hier een voorstelbare vertaling. Omdat er „op aarde” staat, geloof ik dat hiermee wordt gezegd dat de schrijver van Hebreeën er meer in ziet dan alleen dat Abram aangaf dat hij een vreemdeling en een bijwoner in dat specifieke land was. Abram erkende dat hij een ander land had, dat niet van deze wereld was.

Dat is in feite wat er in de volgende verzen staat. Hebreeën 11:14 en 15 zeggen:

Want wie zulke dingen zeggen, laten duidelijk blijken dat zij een vaderland zoeken. En als zij aan het vaderland gedacht hadden vanwaaruit zij weggegaan waren, zouden zij gelegenheid gehad hebben om terug te keren.

HEBREEËN 11:14-15

Vers 16 zegt:

Maar nu verlangen zij naar een beter, dat is naar een hemels vaderland. Daarom schaamt God Zich niet voor hen om hun God genoemd te worden. Want Hij had voor hen een stad gereedgemaakt.

HEBREEËN 11:16

Er staat dat zij erkenden dat dit land, het land waarin zij zich bevonden, niet van hen was. Hoewel Abram dat alleen over het land Kanaän lijkt te zeggen, zegt de schrijver van Hebreëen dat dit in werkelijkheid ruimer geldt: niet alleen voor Abram, maar voor ons allemaal. Wij zijn allemaal werkelijk op zoek naar een ander land dat niet van deze wereld is. Dus zelfs Abram zocht naar een hemels land. Waar had hij dat idee nu vandaan?

Dat idee? Ik geloof dat het gebaseerd is op de manier waarop de schrijvers van het Nieuwe Testament de beloften begrepen die aan Abram over zijn nageslacht waren gedaan, en dat het hemelse land de stad van God is, het Nieuwe Jeruzalem. Hij zocht naar een stad waarvan God de bouwer en maker is, en ik geloof dat daar in werkelijkheid het Koninkrijk van de Messias in beeld is.

3

Christenen als vreemdelingen in de wereld

Maar erkennen dat je een pelgrim en een vreemdeling bent, is blijkbaar ook voor christenen in deze tijd belangrijk. Volgens 1 Petrus, hoofdstuk 2, staat er in 1 Petrus 2:11:

Geliefden, ik roep u op als bijwoners en vreemdelingen u te onthouden van de vleselijke begeerten, die strijd voeren tegen de ziel.

1 PETRUS 2:11

Hij zegt dat je levenswandel onder de heidenen eervol moet zijn.

Houd uw levenswandel onder de heidenen goed; opdat zij die nu van u kwaadspreken als van kwaaddoeners, door de goede werken die zij in u waarnemen, God verheerlijken mogen op de dag dat er naar hen omgezien wordt.

1 PETRUS 2:12

Petrus gaat ervan uit dat er hier twee verschillende culturen zijn. Er is de cultuur van de heidenen en er is onze cultuur. Onze cultuur is die van mensen die niet werkelijk deel uitmaken van dit huidige stelsel en dit huidige tijdperk. We leven onder hen en hebben onder hen onze levenswandel. Onze maatstaven verschillen van die van hen. Het is belangrijk dat zij merken dat onze morele maatstaven hoger zijn, zodat ze zich ertoe aangetrokken kunnen voelen, en dat onze levenswandel onder hen eervol is. Petrus spreekt de gemeente aan als vreemdelingen en bijwoners, oftewel pelgrims.

Ook in 1 Petrus 1:1, al komt dit misschien niet volledig tot uiting in de vertaling — het met „verstrooiing” vertaalde Griekse woord wordt doorgaans aangeduid als „diaspora” — staat:

Petrus, een apostel van Jezus Christus, aan de vreemdelingen in de verstrooiing in Pontus, Galatië, Kappadocië, Asia en Bithynië,

1 PETRUS 1:1

enzovoort. Hij noemt de christenen de diaspora. Veel mensen denken dat Petrus naar de Joden verwijst, omdat zij de diaspora werden genoemd: de Joden die buiten het land Kanaän verspreid waren. Diaspora betekent degenen die verstrooid zijn, degenen die verspreid zijn. Alle Joden die in de tijd van het Nieuwe Testament niet in het land Israël woonden, werden de diaspora genoemd.

Koreanen spreken natuurlijk over de diaspora van de Koreanen. Koreanen over de hele wereld die buiten Korea wonen, worden de diaspora genoemd. Iedere groep mensen die vanuit hun land verspreid is geraakt, is de diaspora. Maar Petrus gebruikt het hier

volgens mij figuurlijk. Hij zegt dat de christelijke gemeente in de wereld lijkt op de Joodse diaspora, die buiten haar vaderland verspreid is. Het zijn pelgrims die op reis zijn. We zijn over de wereld verspreid en bevinden ons ver van ons vaderland.

4

Een vreemdeling erkend als vorst van God

Abram is de eerste die dit erkent. Wat ik interessant vind, is dat hij in Genesis 23:4 zegt:

Ik ben slechts een vreemdeling en bijwoner bij u, maar geef mij toch bij u een eigen graf, zodat ik mijn dode kan uitdragen en begraven.

GENESIS 23:4

en zij in vers 6 tegen hem zeggen:

Luister naar ons, mijn heer, u bent een vorst van God in ons midden. Begraaf uw dode in het beste graf dat wij hebben. Niemand van ons zal u zijn graf weigeren om uw dode te begraven.

GENESIS 23:6

Let op het verschil. Ze erkennen hem als een vorst van God. In feite staat dat in het Hebreeuws:

U bent een vorst van God onder ons.

Dat erkennen ze van hem. Hij zegt dat niet over zichzelf. Hij ziet zichzelf als iemand die er slechts doorheen trekt.

We nemen het karakter aan van mensen die bij een andere samenleving horen, niet bij de samenleving waarin we ons feitelijk bevinden, hoewel we er wel aan deelnemen en niet proberen ons ervan afzijdig te houden. Toch hebben we andere loyaliteiten en andere waarden. Wanneer we ons gedragen als vreemdelingen en pelgrims, in plaats

van door compromissen te proberen erbij te passen, en we dus trouw zijn aan ons karakter als pelgrims, dan erkent de wereld ons werkelijk als wat we zijn en zouden moeten zijn. De wereld kan de gemeente herkennen als iets wat hoger staat, wanneer de gemeente zichzelf als iets anders beschouwt.

Ik denk dat de grootste fout die de christelijke gemeente vaak maakt, is dat ze denkt dat we goed in de wereld moeten passen en de wereld moeten kopiëren en nadoen. In onze samenkomsten lijkt het idee vaak te zijn: 'Laten we dit zo veel mogelijk laten lijken op het soort amusement waarvan de wereld zou genieten. Misschien zullen zij het dan fijn vinden om naar onze gemeente te komen.' Of we willen doen alsof we niet echt anders zijn. We verbergen onze afwijkende opvattingen en waarden, misschien uit schaamte of eenvoudigweg vanuit het verlangen om aansluiting te vinden.

Maar er zijn momenten waarop we ons gewoon moeten gedragen alsof we bij een ander land horen en hier vreemdelingen zijn. Dat geldt vooral wanneer dit land, of deze wereld, zo verdorven is dat we ervan moeten uitgaan dat er mensen in zijn die graag zouden willen weten dat er een alternatief bestaat. Er zijn mensen in deze wereld die zich waarschijnlijk tot een ander land aangetrokken zouden voelen als ze geloofden dat zo'n land bestond. Maar als allen die beweren daarbij te horen zich niet gedragen alsof ze bij een andere samenleving horen, maar zich gewoon gedragen alsof ze bij deze samenleving horen, dan zal er geen overtuigend getuigenis zijn van het alternatief.

Wanneer Abram over zichzelf sprak, zag hij zichzelf als een vreemdeling en een bijwoner. Zij zagen hem als iets groters dan dat. Eerst zeiden ze:

Ga uw gang en begraaf uw dode op de mooiste begraafplaats die u hier kunt vinden.

Ik weet niet of ze bedoelden: 'Laat het kopen van grond maar zitten. Kies gewoon een van onze begraafplaatsen en gebruik die gerust gratis. Ga je gang en begraaf je dode op een van onze begraafplaatsen.' Misschien bedoelden ze dat. Of misschien bedoelden ze: 'We geven je gewoon een stuk grond. Zeg maar welk stuk je wilt.'

5

De koop van Machpela en Efrons hoge prijs

Wanneer we dit gedeelte doorlezen, moeten we echter beseffen dat de grootmoedigheid van de Hethieten, zoals die tijdens het onderhandelen naar voren lijkt te komen, vooral bij Efron, die zegt:

Nee, mijn heer! Luister naar mij: De akker geef ik u, en de grot die erop ligt, geef ik u ook. Voor de ogen van mijn volksgenoten geef ik u die; begraaf uw dode.

GENESIS 23:11

Dit is in werkelijkheid de manier waarop men in de Hethitische beschaving onderhandelde. Zoals we weten, bestaan daarvoor getuigenissen in de Nuzi-tabletten en andere archeologische vondsten.

Vers 7 zegt:

Toen stond Abraham op, boog zich voor de bevolking van dat land, de Hethieten, en sprak tot hen: Als het met uw goedkeuring is dat ik mijn dode uitdraag en begraaf, luister dan naar mij en pleit voor mij bij Efron, de zoon van Zohar,

GENESIS 23:7-8

Blijkbaar had hij al rondgekeken naar de verschillende stukken grond die geschikt konden zijn voor wat hij zocht, en had hij één grot op een bepaald stuk grond uitgekozen. Hij had zelfs in het eigendomsregister gezocht en ontdekt dat die het bezit was van een man die Efron heette. Daarom vroeg hij de Hethieten om voor hem bij Efron te bemiddelen en hem bereid te maken het stuk grond te verkopen.

Vers 9 zegt:

zodat hij mij de grot van Machpela, die hij bezit en die aan de rand van zijn akker ligt, zal geven. Laat hij mij die voor de volle prijs geven, zodat ik een eigen graf heb te midden van u. Efron nu zat te midden van de Hethieten. Efron de Hethiet antwoordde Abraham ten aanhoren van de Hethieten, van allen die naar de poort van zijn stad gekomen waren: Nee, mijn heer! Luister naar mij: De akker geef ik u, en de grot die erop ligt, geef ik u ook. Voor de ogen van mijn volksgenoten geef ik u die; begraaf uw dode. Toen boog Abraham zich voor de bevolking van dat land, en hij sprak tot Efron ten aanhoren van de bevolking van het land: Als u werkelijk Efron bent, luister dan toch naar mij. Ik zal u geld voor de akker geven. Neem het van mij aan, zodat ik mijn dode daar kan begraven. Efron antwoordde Abraham en zei: Mijn heer, luister naar mij: een stuk land van vierhonderd sikkel zilver, wat maakt dat voor verschil tussen mij en u? Begraaf uw dode! Abraham luisterde naar Efron; en Abraham woog voor Efron het geld af waarover hij ten aanhoren van de Hethieten gesproken had: vierhonderd sikkel zilver, naar de gangbare waarde voor de koopman.

GENESIS 23:9-16

Opnieuw klinkt het alsof Efron heel gul is: “Neem het maar, neem het maar, neem het maar.” In één vers zegt hij drie keer:

Ik geef het aan u, ik geef het aan u, ik geef het aan u.

Abraham zei: “Onzin, ik geef je de eerlijke prijs.” “Nou, goed dan, het is zoveel waard.”

Geleerden verschillen van mening over de werkelijke waarde van het genoemde bedrag, vierhonderd sikkels zilver, vergeleken met andere aankopen in de Bijbel. Het lijkt buitensporig hoog. Jeremia kocht bijvoorbeeld in het boek Jeremia een veld voor

zeventien sikkels zilver. Hier gaat het om vierhonderd sikkels zilver, en sommige geleerden zeggen dat vierhonderd sikkels zilver het bedrag is dat een gemiddelde arbeider in vijftig jaar zou verdienen.

Abraham was rijk genoeg om daar geen last van te hebben. Hij was een buitengewoon rijke sjeik, en het kan zijn dat Efron misbruik van hem maakte. Sommige geleerden zeggen dat de sikkel in verschillende tijden een verschillende waarde had, net zoals goud en zilver dat tegenwoordig hebben. Destijds hadden ze geen munten. Je kunt zien dat hij het zilver afwoog. Het werd naar gewicht verkocht. Omdat er geen geslagen munten waren, werd het zilver per ons of per sikkel verkocht. Net zoals de waarde van goud en zilver tegenwoordig stijgt en daalt, zeggen sommigen dat de waarde van de sikkel in de tijd van Jeremia misschien heel anders was dan in de dagen van Abraham. En dat is mogelijk.

In de laatste regel van vers 16 staat dat het zilver werd afgewogen „naar de gangbare waarde voor de koopman”. Daarmee wordt niet op munten gedoeld, maar op de waarde die de kooplieden in die tijd aan de sikkel toekenden. Toch lijkt het wel een hoge prijs. Jeremia kon een veld voor zeventien sikkels kopen. Ook kocht Omri volgens mij de hele stad Samaria voor—ik weet het precieze bedrag niet meer. Volgens mij was het ongeveer zeshonderd sikkels, zoiets. Hij kocht een hele stad voor de helft meer. Het lijkt er inderdaad op dat Efron enigszins misbruik maakte van deze rijke man, die geen andere keus had dan te kopen tegen welke prijs Efron ook maar vroeg.

Sara was tenslotte aan het ontbinden. Deze transacties moesten snel worden afgerond. Ze balsemden destijds geen mensen. De Egyptenaren deden dat wel, maar andere volken niet. Zodra iemand stierf, moest je diegene binnen twee of drie dagen in de grond krijgen, anders zou het er afschuwelijk uit gaan zien. Lichamen ontbinden snel als ze niet gebalsemd zijn, vooral in de hitte van de dag. Ze hadden geen gekoelde ruimten zoals die in onze moderne uitvaartcentra. Vrijwel zodra ze gestorven was, moest hij iets zien te bemachtigen.

Efron wist dat deze man rijk genoeg was om de grot voor elke prijs te kopen, en dat hij haar voor elke prijs zou kopen. Daarom denk ik niet dat Efron hier zo gul is. Het kan zelfs heel goed zijn dat Abraham en de Hethieten begrepen dat dit een situatie was waarin Efron misbruik maakte van een rijke man die in het nauw zat. Maar waarom leek hij in het begin dan zo gul? Waarom leek hij te zeggen: “Neem het maar, neem het maar”?

6

Oosterse etiquette bij het onderhandelen

Nemen? Zo onderhandelden ze in die tijd. Het was algemeen bekend dat je het eerste aanbod niet aannam, maar dat het beleefd was om het aanbod te doen.

Ik herinner me dat ik samenwoonde met een vriend van me, een Canadees die in het Middenwesten was opgegroeid. Toen we allebei vrijgezel waren, woonden we samen. Telkens wanneer hij aan het koken was, bood hij me iets aan van wat hij aan het maken was. Ik had altijd al iets anders geregeld, of ik had geen honger of zoiets, dus sloeg ik zijn aanbod af. Een paar minuten later bood hij het me opnieuw aan. Ik sloeg het weer af, en dan bood hij het me voor de derde keer aan. Nadat hij dit een paar keer had gedaan, zei ik: ‘Waarom blijf je me eten aanbieden als ik je zeg dat ik het niet wil?’

Hij zei: ‘Waar wij vandaan komen, hoor je een aanbod van eten de eerste twee keer af te slaan, zelfs als je het wel wilt. Daarom bieden we het in onze cultuur drie keer aan.’

Dat deed me een beetje aan deze situatie denken. Als Abraham had gezegd: ‘O, natuurlijk, ik neem het gratis aan,’ zou dat als buitengewoon onbeleefd zijn beschouwd, misschien zelfs als een oorlogsdaad. Zo was de cultuur in die tijd eenvoudigweg niet. De etiquette van die tijd was dat iemand zei: ‘Ik wil het van je kopen,’ en dat het antwoord luidde: ‘O, neem het gratis.’ Maar dat kon je maar beter niet doen, want men ging ervan uit dat je dat niet zou doen. Je hoorde dan terug te komen en te zeggen: ‘O nee, ik geef je wat het ook waard is.’ Daarna werd de werkelijke overeenkomst gesloten. Het was gewoon het protocol.

De man klinkt dus heel gul, omdat er in de oosterse cultuur soms sprake is van deze uiterlijke grootmoedigheid die deel uitmaakt van de cultuur. Maar ik denk dat de man echt misbruik maakte van Abrahams situatie en veel geld voor dat veld vroeg.

7

Machpela als familiebezit en familiegraf

Dit werd het enige stuk grond in het Beloofde Land dat Abraham ooit in bezit had. In Hebrreeën 11 staat dat:

Door het geloof is hij een inwoner geweest in het land van de belofte als in een vreemd land en heeft hij in tenten gewoond, met Izak en Jakob, die mede-erfgenamen waren van dezelfde belofte.

HEBREEËN 11:9

Ze bezaten alleen dit ene kleine veld. Dit veld werd de plaats waar niet alleen Sara werd begraven, maar waar later, in hoofdstuk 25, ook Abraham wordt begraven wanneer hij sterft. Wanneer we verdergaan met het verhaal in Genesis, ontdekken we dat Isaak en Rebekka daar begraven zijn, en dat Jakob en Lea daar begraven zijn.

Interessant genoeg is Rachel daar niet begraven. Zij is in de buurt van Bethlehem begraven, omdat zij kennelijk te ver van Machpela vandaan stierf om haar daarheen te brengen voordat het te laat was om haar te begraven. Zij kwam daar dus niet terecht, maar Lea wel.

Er staat:

Zo ging de akker van Efron in Machpela, die tegenover Mamre lag, de akker en de grot die daarop gelegen is, en al de bomen op de akker, op heel het gebied rondom de grot, over op Abraham als zijn eigendom, voor de ogen van de Hethieten, in het bijzijn van allen die naar de poort van zijn stad gekomen waren.

GENESIS 23:17-18

Merk op dat de poort van de stad in vers 10 ook de plaats was waar deze transactie plaatsvond, en nu wordt die opnieuw genoemd. Ik heb in een eerdere lezing gezegd dat zakelijke en juridische transacties doorgaans bij de poort van de stad plaatsvonden.

Daar werden rechtszittingen gehouden. De oudsten van de stad zaten in de poort van de stad. Dus moest dit, vanzelfsprekend, omdat het een juridische transactie was, ook gebeuren in de poort van de stad, waar de magistraten van de stad zouden zitten.

Daarna begroef Abraham zijn vrouw Sara in de grot op de akker van Machpela, tegenover Mamre — het tegenwoordige Hebron — in het land Kanaän. Zo ging de akker met de grot die daarop gelegen is als een eigen graf over van de Hethieten op Abraham.

GENESIS 23:19-20

8

De betekenis en locatie van het graf van Machpela

Er gebeurt in dat hoofdstuk niet veel, behalve dat Sara sterft en hij grond verwerft, maar dat is toch iets. Hij heeft nu een anker in het land. Hij heeft daar nu iets wat werkelijk zijn eigendom is. De rest van het land zal door militaire verovering eigendom van zijn nakomelingen worden, maar hier verkreeg hij het land vreedzaam. Dit is waarschijnlijk het enige stuk grond in Israël waarvoor dat geldt. Het is een plaats die zonder conflict, zonder oorlog, werd verkregen. Het is een vreedzaam stuk grond.

Helaas is die specifieke plek nu niet zo vreedzaam. Volgens mij is die sinds de dertiende eeuw in handen van de moslims, en zij hebben een moskee staan op wat volgens hen deze plek is. Ik zeg 'wat volgens hen deze plek is', omdat de moslims geen enkele niet-moslim hebben toegelaten tot deze moskee of tot deze plaats waar vermoedelijk de patriarchen begraven liggen.

Volgens mij zou dat misschien wel de interessantste plek zijn om in het Heilige Land te zien. Sommige mensen zouden misschien liever een andere plek zien vanwege een of ander beroemd verhaal. Maar als je werkelijk bij het graf stond waar Abraham, Sara, Izak, Jakob, Rebekka en Lea begraven zijn, en mogelijk ook Jozef, zou het ontzagwekkend zijn om daar te staan en te zeggen: „Al die mensen over wie ik heb gelezen, liggen daarbinnen.” Het probleem is dat het niet helemaal zeker is dat dit dezelfde plek is. Na de Zesdaagse Oorlog in 1967 kregen de Joden voor het eerst in

eeuwen toegang tot die plek. De toegang tot het graf waar de lichamen begraven liggen, bevindt zich onder de vloer en loopt door een heel kleine opening van slechts ongeveer 28 centimeter breed. Die is te smal voor een volwassene om erdoorheen te gaan. In die korte periode waarin de Joden er enige toegang toe hadden, stemde een twaalfjarig meisje ermee in om daar af te dalen en te kijken wat er was. Ze lieten haar aan een touw zakken, met een zaklamp. Ze zag de grafkamer en dergelijke, maar er lagen geen botten. Niemand weet of de botten gewoon zo oud waren dat ze vergaan waren, of dat ze later door de Arabieren waren verplaatst, of wat dan ook. Ze kon daar geen van de botten vinden.

Het is misschien niet eens de juiste plek. Of het kan zijn dat er na vierduizend jaar veel is gebeurd. Er zijn grafrovers en dat soort dingen. Blijkbaar lagen er geen botten toen zij naar beneden ging. Natuurlijk is het altijd lastig geweest om deze plekken in het Heilige Land correct te identificeren. Deze locatie werd volgens mij in de twaalfde eeuw geïdentificeerd, en ik weet niet zeker hoe ze die hebben geïdentificeerd.

Wanneer je naar het zogenaamde Heilige Land gaat, naar Israël, zijn veel van de plaatsen die als heilige plaatsen worden beschouwd — de plek waar Jezus naar men beweert geboren is, de plek waar de Bergrede werd gehouden en dat soort plaatsen — in veel gevallen niet door wetenschappelijke of archeologische middelen geïdentificeerd. Toen keizer Constantijn christen werd, beweerde zijn moeder visioenen te hebben, en vanuit haar visioenen identificeerde zij veel van deze heilige plaatsen in het Heilige Land. Hoeveel vertrouwen we kunnen stellen in de traditionele locaties van veel van deze dingen, hangt af van hoeveel vertrouwen je stelt in de waarachtigheid van haar geestelijke ervaringen. Ik denk niet dat zij degene was die deze plek identificeerde, want voor zover ik heb gelezen, werd die veel later dan haar tijd geïdentificeerd.

9

Abraham zoekt een bruid voor Izak

Dat was een kort hoofdstuk. Nu komen we bij een heel lang hoofdstuk, en het wordt nog langer doordat hetzelfde verhaal twee keer uitvoerig wordt verteld. Dit is het verhaal van het huwelijk van Izak. Abraham gaat in hoofdstuk 25 sterven, helemaal aan het begin van het hoofdstuk. Het is duidelijk dat we bijna klaar zijn met zijn

verhaal. Er zijn nog maar een paar dingen die gedaan moeten worden. Er moest worden vastgelegd hoe hij een plek vond waar hij zelf begraven zou worden en waar Sara begraven werd. We hebben ook nog deze onafgedane zaak: Izak is niet getrouwd. Izak heeft een bruid nodig. Hij is veertig jaar oud. God heeft beloofd dat door deze zoon alle volken gezegend zullen worden, maar daarvoor zal hij kinderen moeten krijgen.

Het laatste wat Abraham nog moet regelen, hoewel hij hierna nog vijfendertig jaar leefde, is dat hij een bruid voor Izak verkrijgt. Het laatste opgetekende verhaal uit het leven van Abraham gaat hierover, omdat dit essentieel is voor het verhaal. Van alle overige vijfendertig jaar van Abrahams leven hierna wordt eigenlijk niets anders opgetekend.

Abraham nu was oud en op dagen gekomen en de HEERE had Abraham in alles gezegend. Toen zei Abraham tegen zijn dienaar, de oudste van zijn huis, die alles wat hij had, beheerde: Leg toch uw hand onder mijn heup. Ik wil u laten zweren bij de HEERE, de God van de hemel en de God van de aarde, dat u voor mijn zoon geen vrouw zult nemen uit de dochters van de Kanaänieten te midden van wie ik woon,

GENESIS 24:1-3

10

De eed van Abrahams dienaar

Dit is voor ons een vreemde gang van zaken. Het is een oud gebruik uit het Midden-Oosten om zo een eed af te leggen. Geleerden weten niet echt zeker wat het leggen van de hand onder de dij precies betekende. En dat is niet zo ongewoon bij dingen uit zulke oude culturen. Ze hadden deze gebruiken, en je kunt alleen maar raden waar zo'n gebruik vandaan kwam. Ik weet het niet, maar de meeste geleerden denken dat de dienaar zijn hand onder Abrams dij legde terwijl Abram daar zat, als een daad van onderwerping of iets dergelijks.

Ik kan me voorstellen dat dit zo was. Als een man duidelijk wil maken dat hij zijn handen niet gaat gebruiken en bewust op zijn handen gaat zitten, maakt hij heel duidelijk dat hij in een situatie machteloos of passief blijft. Ik heb eerder verteld dat er maar één keer is geweest dat ik daadwerkelijk werd geslagen door een andere man die kwaad op me was. Ik zag hem aankomen. Ik wist dat hij kwaad op me was, dus zette ik mijn bril af en gaf die aan een vriend. Daarna ging ik op mijn handen zitten. Daarmee wilde ik hem heel duidelijk maken dat hij me kon slaan als hij dat wilde, maar dat ik hem niet terug zou slaan. Hij sloeg me inderdaad, maar ik sloeg hem niet terug. Hij sloeg niet nog een keer.

Voor mij voelde dat gewoon natuurlijk aan. Ik had dit niet van tevoren bedacht. Ik dacht gewoon: 'Ik ga duidelijk laten zien dat ik niets ga doen. Ik ga niets met mijn handen doen.' Dus maakte ik zichtbaar dat ik niet bij machte was mezelf te verdedigen. Het kan zijn dat de woorden 'Leg je hand onder mijn dij' betekenen dat je al je macht opgeeft om te doen wat je zelf wilt, en dat je nu onder mijn macht staat. Natuurlijk stond de dienaar sowieso onder Abrahams gezag, maar hij zwoer iets te doen wat Abraham wilde dat hij deed, en niet noodzakelijkerwijs wat hij zelf zou verkiezen te doen. Ik weet niet of dat iets met de oorsprong van dit gebruik te maken heeft. Het kan een totaal andere betekenis hebben gehad. Maar ik heb er veel over nagedacht en ik heb er eigenlijk geen goed onderbouwde opvatting over. Het is gewoon een oud en vreemd gebruik.

Maar hij zei:

11

Geen Kanaänitische vrouw voor Izak

Toen zei Abraham tegen zijn dienaar, de oudste van zijn huis, die alles wat hij had, beheerde: Leg toch uw hand onder mijn heup. Ik wil u laten zweren bij de HEERE, de God van de hemel en de God van de aarde, dat u voor mijn zoon geen vrouw zult nemen uit de dochters van de Kanaänieten te midden van wie ik woon, maar dat u naar mijn vaderland en mijn familiekring gaat om voor mijn zoon Izak een vrouw te nemen.

GENESIS 24:2-4

De Kanaänieten waren een verdorven volk met een verdorven godsdienst, en Abraham wilde niet dat daar iets van in de familielijn terechtkwam. Als Izak met iemand uit een verdorven familie was getrouwd, ook al was zij een goed meisje, dan was er nog de invloed van de schoonfamilie, met de druk om de goden van de Kanaänieten te eren en dergelijke. Abraham wilde niet dat die dingen in de familie terechtkwamen.

Later trouwde Ezau met een paar Kanaänitische meisjes, en dat bedroefde zijn ouders, Izak en Rebekka. Het lijkt erop dat alle zonen van Jakob wel met Kanaänitische meisjes getrouwd moeten zijn, want er waren geen Joodse meisjes. Die jongens waren de eerste Joden. Dus als zij met plaatselijke vrouwen trouwden, wat waarschijnlijk lijkt, dan moeten elf van Jakobs zonen kennelijk met Kanaänitische meisjes getrouwd zijn. Jozef trouwde met Egyptische vrouwen.

Maar aanvankelijk wilde Abraham geen enkel Kanaänitisch element of Kanaänitisch bloed, en waarschijnlijk ook geen Kanaänitische filosofie en godsdienst, in de familie opnemen. Daarom stond hij erop dat Izak moest trouwen met iemand die nauwer aan de familie verwant was, niet alleen biologisch, maar ook godsdienstig. We weten niet veel over de godsdienst van Abrahams familie, naar wie hij zijn dienaar stuurde. Maar zij lijken Jahweh in elk geval te erkennen, en door Abrahams invloed waren zij misschien aanbidders van Jahweh geworden. We hebben vrijwel niets meer over hen gehoord sinds Abraham hen ongeveer vijfenvijftig jaar eerder verliet.

Hij zegt:

Maar u moet naar mijn land en mijn familie gaan en daar een vrouw voor mijn zoon Isaak zoeken.

Vers 5:

12

Izak moet in het beloofde land blijven

En de dienaar zei tegen hem: Misschien zal die vrouw mij niet willen volgen naar dit land. Zal ik dan uw zoon terug moeten brengen naar het land waaruit u vertrokken bent?

GENESIS 24:5

Dus als zij niet hierheen wil komen, moet Izak dan daarheen gaan? Als de berg niet naar Mohammed komt, moet Mohammed dan naar de berg gaan?

En Abraham zei tegen hem:

Abraham zei tegen hem: Wees op uw hoede dat u mijn zoon daar niet terugbrengt! De HEERE, de God van de hemel, Die mij uit mijn familie en uit mijn geboorteland weggehaald heeft, Die tot mij gesproken heeft en Die mij gezworen heeft: Aan uw nageslacht zal Ik dit land geven — die God zal Zijn engel voor u uit sturen, opdat u voor mijn zoon daarvandaan een vrouw zult nemen. Maar als die vrouw u niet wil volgen, dan bent u vrij van deze eed aan mij; breng mijn zoon echter niet daarheen terug.

GENESIS 24:6-8

Ik denk dat Abraham er niet zo zeker van was dat Izak zou terugkomen als hij het land verliet. Hij is tenslotte wel rijk, maar hij is een rondtrekkende vreemdeling. Als hij naar Haran was teruggegaan, waar de familie woonde, en daar was getrouwd, had hij heel goed kunnen ontdekken dat het gevestigde leven in Haran, het stadsleven,

misschien de economie, het sociale leven en de stabiliteit hem aanspraken. Hij had zomaar kunnen besluiten daar te blijven en nooit meer naar het land terug te keren. Abraham was bang dat dit zou gebeuren. Daarom zegt hij:

Nee, breng hem niet terug daarheen. Breng de vrouw hierheen. Als ze niet mee wil komen, bent u vrij van uw eed.

Maar hij zei:

De Heer zal Zijn engel voor u uitsturen.

We lezen niet dat een engel zichtbaar voor deze dienaar uit ging terwijl hij reisde, maar Abraham had ongetwijfeld gelijk. Het lijkt er inderdaad op dat hij op de een of andere manier naar de plaats werd geleid, naar precies de juiste plek op precies het juiste moment. Misschien moeten we daaruit begrijpen dat Gods engelen als dienaren optreden om onzichtbaar leiding te geven. Hoewel wij eerder denken aan leiding door de Heilige Geest, heeft de Heilige Geest ook Zijn engelen bij ons geplaatst.

Abraham geloofde dat de engel hem zou leiden, zoals God tegen Mozes had gezegd dat de engel voor hen uit zou gaan naar het land Kanaän. Toch zagen zij die engel niet noodzakelijkerwijs, behalve die ene keer, toen Jozua vóór de verovering van Jericho een engel ontmoette.

Hoe dan ook, het lijkt alsof Abraham als een zekerheid stelt dat, omdat God de engel naar de juiste plek zal sturen, de vrouw bereid zal zijn mee te gaan. Hij zegt:

En u zult haar hierheen brengen.

Maar vervolgens is hij er toch niet zo zeker van. Hij zei:

Maar als ze niet komt, bent u in elk geval vrij van uw eed.

Dus ik wil niet dat je je onder druk gezet voelt om haar onder druk te zetten. Als zij niet bereid is te komen, wil ik niet dat je haar dwingt, ontvoert of haar het gevoel geeft dat zij tegen haar wil mee moet gaan. Je bent van de eed ontslagen als zij nee zegt.

13

De lange reis naar de familie van Nahor

Toen legde de dienaar zijn hand onder de heup van Abraham, zijn heer, en hij zwoer hem dat. Daarop nam de dienaar tien kamelen van de kamelen van zijn heer en ging op weg met allerlei kostbaarheden van zijn heer bij zich. Zo stond hij op en ging hij op weg naar Mesopotamië, naar de stad van Nahor.

GENESIS 24:9-10

De stad van Nahor is naar alle waarschijnlijkheid niet de naam van de stad, maar dit is de stad waar Nahor zich blijkbaar had gevestigd. Het is mogelijk dat de stad naar hem vernoemd was. Dat kwam soms voor. Steden werden soms naar personen vernoemd. Maar we weten dat Nahor de andere nog levende broer van Abraham was, na de dood van hun broer Haran. Het lijkt erop dat Nahor bij hen was toen Terah en Abram en Sara en al die mensen Ur van de Chaldeeën verlieten en naar Haran gingen. Voor Abraham was deze stad dus de stad van Nahor. Hier woonde Nahor, en daar zou de familie van Nahor zich bevinden, bij wie een vrouw gezocht zou worden. Dus ging hij naar de stad van Nahor.

Dit zou in de buurt van Haran zijn, daarboven in Mesopotamië. Volgens sommige schattingen was de reis ongeveer 450 mijl, of 725 kilometer. Volgens sommige schattingen was hij iets langer via de oude routes die waarschijnlijk werden gevolgd, omdat die minder rechtstreeks waren. Sommigen zeggen dat het ongeveer 520 mijl was. Het was dus een reis van ergens tussen de 450 en 520 mijl. In kilometers is dat 725 tot 837 kilometer.

Het lijkt erop dat een man die alleen reist 20 mijl of meer per dag kan afleggen. Maar bij een karavaan van kamelen zullen de kamelen gewoonlijk niet rennen. Ze zullen lopen, en als ze zwaarbeladen zijn waarschijnlijk iets langzamer dan een mens loopt. Ze legden dus misschien maar ongeveer 15 mijl per dag af, misschien 20. Hoe dan ook, het zou tussen de 20 en 30 dagen duren om de reis door de woestijn te maken.

Hij had deze tien kamelen zwaarbeladen met geschenken, eigenlijk verlovingsgeschenken. In die tijd gaf je een bruidsprijs wanneer je met een familie tot een overeenkomst wilde komen om een van hun dochters voor je zoon tot vrouw te nemen. Abram was buitengewoon rijk en kon dus een zeer hoge bruidsprijs bieden. Tien kamelenvrachten moeten een zeer grote hoeveelheid rijkdom zijn geweest, daar ben ik zeker van, wat er ook in zat. We weten dat er gouden ringen en dergelijke bij waren, omdat enkele daarvan in het verhaal tevoorschijn worden gehaald. Er kunnen heel wat goud en zilver en robijnen bij zijn geweest, allerlei dingen.

14

Het gebed om een teken bij de waterput

Er staat dat hij, toen hij daar aankwam, zijn kamelen buiten de stad liet neerknielen bij een waterput. Het was avond, het tijdstip waarop de vrouwen naar buiten gingen om water te putten. Volgens het gebruik droegen de vrouwen de waterkruiken naar huis. Ik weet niet of hij daar alleen maar was omdat hij dorst had en dit de meest voor de hand liggende plek was om naartoe te gaan, of omdat hij wist dat hij daar de jonge vrouwen zou ontmoeten die op dat tijdstip uit de stad kwamen om water mee naar huis te nemen.

Toen zei hij:

Toen zei hij: HEERE, God van mijn heer Abraham, laat het mij vandaag toch gebeuren en bewijs Uw goedertierenheid aan Abraham, mijn heer. Zie, ik sta bij deze waterbron en de dochters van de mannen van de stad komen om water te putten. Laat het zo zijn dat het meisje tegen wie ik zeg: Laat toch de kruik van uw schouder zakken, zodat ik kan drinken, en dat zal zeggen: Drink, en ik zal ook uw kamelen te drinken geven, dat zij het meisje is dat U voor Uw dienaar Izak bestemd hebt. Daaraan zal ik dan weten dat U mijn heer goedertierenheid bewezen hebt.

GENESIS 24:12-14

Let erop dat de man bepaalde dingen aanneemt. Om te beginnen neemt hij aan dat er een bepaald meisje is dat God heeft aangewezen om de vrouw van Izak te worden. Ten tweede neemt hij aan dat zij zich onder de meisjes zal bevinden die naar buiten komen. En hij hoopt dat zij de eerste zal zijn die hij aanspreekt. Anders zou hij uiteindelijk weleens heel wat water kunnen drinken voordat de juiste hem water geeft. 'Geef me alsjeblieft wat water.' 'Goed, hier.' Geen woord over de kamelen. Zoek een ander meisje. 'Zou je me wat water kunnen geven?' Hij drinkt water uit acht of tien verschillende kruiken voordat er eindelijk eentje zegt: 'Ik zal het ook aan je kamelen geven.'

Maar hij geloofde wel dat zij daar zou zijn. Hij neemt aan dat dit waar is. Misschien wist hij dat er in deze stad geen jonge vrouwen zouden zijn behalve degenen die daar water kwamen putten, dus moest een van hen wel de juiste zijn.

De gedachte dat er één vrouw is die God heeft gekozen, lijkt door de gebeurtenissen die volgden te worden bevestigd. Want God vond kennelijk precies de vrouw die de nauwste banden met de familie had en die in veel opzichten waarschijnlijk het beste meisje van de stad was, en misschien wel het beste meisje ter wereld voor Izak. We kunnen dus begrijpen dat God haar gekozen zou hebben.

15

Gods leiding bij het kiezen van een huwelijkspartner

Veel mensen zouden vragen, en veel christenen denken dat ze het weten, of er voor ieder mens maar één persoon ter wereld is met wie hij of zij moet trouwen, en dat je de boot hebt gemist als je niet met die ene trouwt. De Bijbel zegt daar eigenlijk niets duidelijk over. Het lijkt mij dat je je daar iets te veel zorgen over kunt maken. Als ik naar het huwelijk van mijn ouders kijk, geloof ik beslist dat ik me geen betere partner voor mijn vader of mijn moeder kan voorstellen. Het lijkt er dus op dat God hen voor elkaar heeft uitgekozen. En het lijkt er hier beslist op dat God Rebekka voor Izak heeft uitgekozen.

Aan de andere kant geeft Paulus, wanneer hij in 1 Korinthe 7 over weduwen spreekt, aan dat hij weliswaar denkt dat weduwen misschien gelukkiger zijn en zich beter aan de dienst van God kunnen wijden als ze ongehuwd blijven, maar dat er beslist niets mis mee is als ze trouwen. Het is interessant hoe hij het precies zegt in vers 39 van 1 Korinthe 7:

Een vrouw is door de wet gebonden, zolang haar man leeft. Als haar man echter ontslapen is, is zij vrij om te trouwen met wie zij wil, maar alleen in de Heere.

1 KORINTHE 7:39

Wanneer er staat dat een vrouw aan haar man gebonden is zolang hij leeft, betekent dat: zolang ze getrouwd is en hij in leven is. Paulus beschrijft beslist niet elke mogelijke omstandigheid. Hij probeert een algemeen punt te maken. De situatie is dat als een vrouw nog steeds getrouwd is — dat wil zeggen, ze is niet rechtmatig gescheiden — ze getrouwd blijft totdat hij sterft. Maar als hij dood is, is ze niet meer getrouwd en is ze vrij om te hertrouwen.

Het punt dat ik zou willen opmerken, is dat er staat dat ze vrij is om te trouwen met wie ze maar wil, alleen in de Heere. Er lijkt daar dus maar één voorwaarde te zijn: een christelijke vrouw of man moet met een andere christen trouwen. Maar het lijkt erop dat ze vrij zijn om te kiezen wie ze maar willen. Tenzij Paulus bedoelt: ‘De eerste met wie ze trouwden, was Gods keuze, maar nu die persoon dood is, is er niet nog een andere keuze voor hen, dus kunnen ze trouwen met wie ze maar willen.’ Maar ik denk dat het onwaarschijnlijk is dat hij dat bedoelt.

Het lijkt erop dat, vanuit het gezichtspunt van de christen, zelfs als God één persoon voor je heeft uitgekozen, het niet zo is dat je je druk moet maken over de vraag of je die ene wel of niet zult vinden. Net als bij veel dingen in de leiding van God neem je daarover beslissingen op grond van wijsheid, op grond van je gevoel en op grond van het soort zaken waarmee je vanuit godvruchtige overwegingen rekening zou houden. Als je dan verdergaat en trouwt, en je bent getrouwd, blijkt dat dit degene is die God voor je heeft gekozen.

Ik denk wel dat er gelegenheden zijn waarbij God speciaal één persoon voor iemand heeft uitgekozen. Mijn vrouw June is waarschijnlijk de enige vrouw met wie ik ooit had moeten trouwen, zoals de dingen uiteindelijk zijn gelopen. Natuurlijk zou ik geen van mijn kinderen hebben als dat inderdaad zo was geweest. Dus ik weet het niet; God weet het.

Voordat ik mijn vrouw June ooit echt goed kende of belangstelling voor haar had, kenden we elkaar als vrienden binnen een groep. We brachten veel tijd samen door, niet alleen met zijn tweeën, maar als groep mensen. Blijkbaar heeft ze op een bepaald moment gebeden en tegen God gezegd met wie ze zou willen trouwen, mocht ze ooit trouwen. Ze had eigenlijk nooit willen trouwen. Ze was katholiek opgevoed en toen ze jong was, had ze non willen worden. Zelfs als christen had ze niet echt belangstelling voor het huwelijk gehad. Maar blijkbaar heeft ze op een keer gebeden, en ik hoorde dit pas veel later, nadat ik haar ten huwelijk had gevraagd. Ze zei: 'Heere, als U wilt dat ik met iemand trouw, zou ik graag met Steve trouwen.' De Heere sprak tot haar en zei: 'Dat zul je doen.'

Ze zei er niets over tegen mij, maar later vroeg ik haar ten huwelijk en toen vertelde ze me over deze gebeurtenis. Ik weet niet of dat betekent dat God ons beiden voor elkaar had uitgekozen en dat zij de enige ter wereld was met wie ik had kunnen trouwen, of dat ik de enige ter wereld was met wie zij had kunnen trouwen. Of dat God alleen wist dat het zou gebeuren en haar verzekerde dat het zou gebeuren.

Ik denk dat christenen die ongehuwd zijn zich hier ontzettend druk over kunnen maken: 'Is dit degene die God heeft gekozen?' Ik zou ervoor oppassen om je al te veel bezig te houden met het op die manier kiezen van een huwelijkspartner.

16

Een misleidende ervaring met tekenen

Ik zal je nog een verhaal uit mijn leven vertellen dat echt verwarrend is. Toen ik nog op de middelbare school zat en als laatstejaarsleerling bijna klaar was om mijn diploma te halen, leidde ik elke dag tijdens de lunchpauze een Bijbelstudie. Er was een jonge vrouw die elke dag naar de Bijbelstudies kwam. Ze was aantrekkelijk, rustig,

aandachtig, enzovoort. Ik voelde me tot haar aangetrokken, hoewel ik totaal geen ervaring had met afspraakjes of iets dergelijks. Toen ik jonger was, had ik dat eigenlijk nooit gedaan.

Ik was nog maar pas in de Geest gedoopt, dus geestelijke gaven, leiding en dat soort dingen waren allemaal helemaal nieuw voor mij. Ik wist niet hoe zulke dingen hoorden te gebeuren. Maar ik kende het verhaal van Gideon en het vlies dat hij uitlegde. Ik dacht: 'Heere, als ik toenadering tot deze vrouw zou moeten zoeken...' En toen stelde ik een omstandigheid vast die zich hoogstwaarschijnlijk niet zou voordoen. Ik zei: 'Laat dit binnen deze termijn gebeuren.' En het gebeurde.

Ik dacht: 'Dat kan toeval zijn.' Dus bedacht ik een ander scenario waarvan het al even onwaarschijnlijk was dat het toevallig zou gebeuren. Ik zei: 'Heere, als zij werkelijk degene is die ik zou moeten overwegen, laat dan dit en dat gebeuren.' En het gebeurde. Ik werd een beetje zenuwachtig hierover, omdat ik niet echt zeker wist of dit wel de manier was waarop je leiding over zulke dingen hoorde te krijgen. Maar ik deed het steeds opnieuw, in totaal zelfs zeven verschillende keren. Toen ik bij de zevende keer was gekomen en ze allemaal positief waren uitgevallen, dacht ik: "Nou, zeven is een mooi getal. Ik denk dat ik daar maar moet stoppen." Ik maakte de situaties steeds moeilijker. Telkens wanneer een van die situaties werkelijkheid werd, dacht ik: "Nou, dat was blijkbaar te gemakkelijk." Al die situaties waren moeilijker dan de voorgaande, en in elk geval viel het antwoord positief uit. Dus ik dacht: "Het klinkt alsof zij de ware is. Het klinkt alsof God mij naar haar leidt."

Ik ging naar haar toe en sprak met haar. Dit zou ik tegenwoordig niet bij een vrouw doen, maar toen wist ik niet beter. Ik zei: "Dit is vreemd. Ik weet dat we elkaar niet zo goed kennen, maar ik heb gewoon het gevoel dat God misschien wil dat we elkaar gaan zien en iets met elkaar krijgen."

Ze zei: "Dat is allemaal prima, maar ik wil alleen dat je weet dat ik niet van je houd."

Ik zei: "Dat geeft niet. Als God wil dat het gebeurt, zul je van me gaan houden, en zo niet, dan is dat ook prima. Dan zal het niet gebeuren."

De volgende dag kwam ze naar me toe en zei: "Weet je wat? Ik houd van je." Tieners zijn nogal wispelturig. Maar voor mij leek het een bevestiging. Het leek alsof alles bevestigde dat zij de ware was.

Dus gingen we één keer samen uit. De tweede keer dat ik met haar uit wilde gaan, lieten haar ouders dat niet toe. Ze noemden mij “die Jezusjongen”. Ze moesten niets van Jezus hebben en wilden niet dat zij met zo’n Jezusjongen omging. We praatten met elkaar aan de telefoon totdat haar ouders de stekker uit de muur trokken en haar niet meer lieten telefoneren. Mobiele telefoons bestonden toen nog niet. Ze verbraken alle communicatie tussen ons.

Ze was een jaar jonger dan ik, dus ze zat bij geen enkel vak bij mij in de klas. De enige keer dat we elkaar zagen, was tijdens de lunch, en ik gaf de hele lunchpauze les. Haar ouders brachten haar naar school en haalden haar weer op, en ik kon haar werkelijk op geen enkele manier zien. Naarmate de weken en maanden verstreken, kwamen we dus uiteraard niet nader tot elkaar. Uiteindelijk kreeg ze iets met iemand anders, en toen ze haar diploma behaalde, ging ze bij een andere jongen wonen. Ze viel van haar geloof af.

Ik dacht: “Dat is een heel vreemde samenloop van omstandigheden.” Het is niet vreemd dat twee tieners die denken dat ze elkaar leuk vinden, uiteindelijk niet bij elkaar blijven. Wat vreemd was, waren al die tekenen met de vacht en dergelijke. Deze man legde voor God een teken met een vacht neer. Als er een vrouw is die het wachtwoord uitspreekt, zoals twee geheim agenten die elkaar ontmoeten om vast te stellen of de ander degene is die ze zoeken, dan is dit het wachtwoord:

Toen liep de dienaar snel naar haar toe en vroeg: Laat mij toch wat water uit uw kruik drinken. Zij zei: Drink, mijn heer; en zij haastte zich en liet haar kruik op haar hand glijden en gaf hem te drinken. Toen zij hem genoeg had laten drinken, zei zij: Ik zal ook voor uw kamelen water putten, totdat ze genoeg gedronken hebben.

GENESIS 24:17-19

“Goed, jij bent degene die ik hier hoor te ontmoeten.”

Maar ik had nog meer aanwijzingen dan dat, en uiteindelijk moest ik wel tot de conclusie komen dat ik me had vergist. Dat was een van mijn eerste ervaringen met goddelijke leiding, en het was de verwarrendste die ik ooit heb gehad.

17

Voorzichtigheid met tekenen rond het huwelijk

Wat is de conclusie? Mijn conclusie is deze: neem niet zomaar aan dat God je vertelt dat je met iemand gaat trouwen, al is het mogelijk dat Hij dat doet. Als dat zo is, zul je daarachter komen doordat het gebeurt. Maar ik denk dat het lastig en gevaarlijk is wanneer iemand die zich duidelijk al tot een ander aangetrokken voelt of verliefd op die persoon is, het gevoel krijgt: “God zegt tegen mij dat ik dit moet doen.” Als het vervolgens niet gebeurt, begin je aan God te twijfelen. Het is moeilijk om het te weten. Het is moeilijk om objectief te zijn. Ik weet niet of ik mezelf in die situatie voor de gek heb gehouden, maar het was bijzonder leerzaam voor mij.

Het deed me besluiten: “Ik zal nooit met iemand trouwen alleen maar omdat ik denk dat ik tekenen heb gekregen, of omdat ik denk dat hier iets bovennatuurlijks gebeurt,” want zoiets kan duidelijk uit meer dan één bron afkomstig zijn.

Hoe dan ook, in dit geval werkte het, en misschien heeft dat mij er destijds toe aangemoedigd om het te proberen. Maar ik neem aan dat God in verschillende gevallen verschillende dingen doet. Er waren toen in de hele wereld niet veel vrouwen die in aanmerking kwamen om de vrouw van Izak te worden. De hele wereld was tenslotte heidens. Misschien was dit gezin op de hele planeet wel het enige gezin dat in Jahweh geloofde. Het is dus niet ondenkbaar dat er maar één meisje was dat geschikt was voor Izak.

In de wereld van vandaag, met zoveel christenen over de hele wereld, is het minder waarschijnlijk dat er voor ieder mens maar één persoon is met wie hij of zij gelukkig zou kunnen zijn. Waarschijnlijk zijn er meerdere mensen die daarvoor in aanmerking zouden kunnen komen.

Ik weet dat wanneer alleenstaanden zoals ik een verhaal als dit lezen, ze zich afvragen: “Wat zegt dit ons over Gods wil bij het samenbrengen van mensen?” Het laat in dit geval beslist zien hoe de soevereiniteit van God aan het werk was om Rebekka bij Izak te brengen. Daar bestaat geen twijfel over.

18

Rebekka verschijnt bij de bron

Vers 15 zegt:

En het gebeurde, voordat hij uitgesproken was, dat, zie, Rebekka de stad uit kwam, die bij Bethuel geboren was, de zoon van Milka, de vrouw van Nahor, de broer van Abraham; zij had haar kruik op haar schouder. Het meisje was erg knap om te zien, een maagd: geen man had gemeenschap met haar gehad. Zij daalde af naar de bron, vulde haar kruik en klom weer naar boven.

GENESIS 24:15-16

Er wordt vermeld dat ze heel mooi was om te zien. Eigenlijk wordt hetzelfde over Sara vermeld, en later wordt hetzelfde over Rachel gezegd. Het is meestal het eerste wat je over hen hoort, en daarna kom je erachter dat ze maagd zijn en familie van die-en-die. Met andere woorden, je komt pas achter hun andere kwaliteiten nadat je hebt vernomen dat ze mooi zijn. Ik weet niet waarom dat altijd als eerste wordt vermeld, behalve dat dit waarschijnlijk is wat mannen het eerst opvalt, eerlijk gezegd. Mannen kunnen opmerken dat een vrouw mooi is voordat ze ook maar iets anders over haar weten. En over het algemeen is dat het eerste criterium, het eerste waarop iemand afvalt. Als een man een vrouw lichamelijk niet aantrekkelijk vindt, kan ze in alle andere opzichten een geweldig mens zijn, maar misschien komt er verder niets van. Misschien komt hij het zelfs nooit te weten.

Hoewel lichamelijke schoonheid beslist niet het belangrijkste is, is het in het algemeen wel het eerste wat mensen opvalt. Het is meestal het eerste wat wordt vermeld wanneer we in de Schrift kennismaken met iemands mogelijke vrouw. De reden is ongetwijfeld dat dit het eerste was wat de knecht, als man, opviel. Hij wist verder niets over haar, maar hij wist dat ze mooi was. Ze bleek ook maagd te zijn. Dat betekent dat ze beschikbaar was.

19

Rebekka geeft de kamelen water

Dat is duidelijk het afgesproken teken. Hij wist dat hij hier zijn contactpersoon had ontmoet, maar zij wist dat nog niet. Bedenk eens wat ze aanbood. Ze bood aan al die kamelen water te geven, nadat ze een maand door de woestijn hadden gereisd.

Kamelen kunnen heel veel water drinken en ze kunnen lange tijd zonder water. Maar als ze lange tijd zonder water zijn geweest, kan er heel veel nodig zijn om dat weer aan te vullen. Een kameel kan ongeveer 25 gallon water drinken, oftewel 100 liter per kameel, en hij had tien kamelen. Ze moest dus ongeveer 1.000 liter water putten, oftewel 250 gallon, om die kamelen water te geven. Als ze, laten we zeggen, een kruik van acht gallon had, die betrekkelijk zwaar zou zijn om op te tillen en uit een put omhoog te trekken, zou ze hem dertig keer moeten vullen om deze kamelen al dat water te geven.

Toch bood ze het vrijwillig aan. Hij had haar niet gevraagd het te doen, en ze deed het niet met tegenzin. Hij vroeg alleen om zelf iets te drinken, maar zij zag dat hij daar kamelen had. Ze had duidelijk het hart van een dienaar. Ze dacht: 'De kamelen van deze man zullen ook water nodig hebben, dus ik zal aanbieden om ook de kamelen water te geven.'

Dan staat er:

Zij haastte zich en goot haar kruik leeg in de drinkbak en liep snel weer terug naar de put om water te putten. Zij putte voor al zijn kamelen.

GENESIS 24:20

Ze bewoog niet eens langzaam; ze rende. Misschien rende ze niet meer toen ze de dertigste kruik droeg, maar in het begin was ze in elk geval enthousiast. Er staat:

Ze rende terug naar de put om water te halen en putte water voor al zijn kamelen.

De man sloeg haar zwijgend gade om te weten te komen of de HEERE zijn weg voorspoedig gemaakt had, of niet.

GENESIS 24:21

Deze man laat zich wat langzaam overtuigen, zou ik zeggen, maar dat is niet vreemd. Hij wist nog steeds niet of ze bereid zou zijn de reis te maken. Misschien had hij besloten: 'Dit is degene. Dit is de vrouw naar wie God mij heeft geleid. Dit is degene van wie God zou willen dat ze met Izak trouwde.' Maar hij wist nog steeds dat ze hierin een vrije keuze had. Ze kon zelfs de juiste vrouw zijn en er toch voor kiezen om niet daarheen te gaan. Mensen kiezen dingen zelf, en soms kiezen ze iets wat ingaat tegen wat Gods wil voor hen is. Hij wist dus nog steeds niet zeker of zijn reis voorspoedig was geweest of niet.

En het gebeurde, toen de kamelen genoeg gedronken hadden, dat de man een gouden ring pakte, waarvan het gewicht een halve sikkal was, en twee armbanden voor haar armen, waarvan het gewicht tien sikkal goud was,

GENESIS 24:22

Ik weet niet precies hoeveel een sikkal is, maar het is duidelijk dat dit een gouden sikkal is en geen zilveren sikkal. Abram kocht het veld van Machpela voor de buitensporig hoge prijs van 400 zilveren sikkals. Maar een gouden sikkal is waarschijnlijk twintig keer zoveel waard als zilver, of zo iets. Ik weet het niet. Dit zou dus een zeer waardevol stuk goud zijn.

Deze voorwerpen waren meer waard dan haar broers misschien in hun hele werkzame leven zouden verdienen. Trouwens, ze maakten indruk op haar broer toen hij ze zag.

en hij vroeg: Van wie bent u een dochter? Vertel het mij toch. Is er in het huis van uw vader plaats voor ons om te overnachten?

GENESIS 24:23

Zij zei tegen hem: Ik ben de dochter van Bethuel, de zoon van Milka, die zij Nahor geboort heeft.

GENESIS 24:24

20

Gods vaak onzichtbare leiding

Hij zei: Geloofd zij de HEERE, de God van mijn heer Abraham, Die mijn heer Zijn goedertierenheid en Zijn trouw niet onthouden heeft. Wat mij aangaat, de HEERE heeft mij op deze weg geleid naar het huis van de broeders van mijn heer.

GENESIS 24:27

Toen de dienaar natuurlijk hoorde uit welke familie ze kwam, bevestigde dat alleen maar, naast de andere aanwijzingen die hij had, dat zij de juiste was. Blijkbaar drong het toen pas tot hem door dat God hem op die tijd naar die plek had geleid. Als hij een halfuur later was gekomen, zou hij haar zijn misgelopen. Als hij een halfuur eerder was gekomen, had hij misschien een ander meisje ontmoet. Hij was waarschijnlijk een maand onderweg geweest zonder dat hij noodzakelijkerwijs enig besef had dat een engel hem leidde of dat God hem leidde. Hij volgde gewoon de route zoals je dat doet. Waarschijnlijk brak hij zijn kamp op wanneer het hem goed uitkwam en sloeg hij zijn kamp op wanneer het hem goed uitkwam. Hij beseftte niet dat hij van moment tot moment, stap voor stap, naar juist deze bron werd geleid, op precies dit uur of precies dit moment.

Achteraf zegt hij:

Terwijl ik onderweg was, leidde de Heer mij.

Zo gaat goddelijke leiding vaak. In veel gevallen neem je je beslissingen gewoon op grond van alledaagse overwegingen. Je gaat gewoon af op gezond verstand of wijsheid, of op de gelegenheden die zich voordoen. Je bent je dus niet bewust van goddelijke leiding totdat er iets gebeurt en je zegt: „Ik moest op dit moment hier zijn om dit te laten gebeuren, en God leidde mij zonder dat ik het zelfs maar beseftte.”

In Romeinen 8 staat:

Immers, zovelen als er door de Geest van God geleid worden, die zijn kinderen van God.

ROMEINEN 8:14

Dus alle kinderen van God worden door de Geest van God geleid, al zijn ze zich daar niet altijd van bewust. Veel van die leiding gebeurt onbewust. Je kunt waarschijnlijk terugkijken op een aantal ontmoetingen die op de een of andere manier heel belangrijk in je leven zijn geweest. Dan kun je beseffen dat je die persoon hebt ontmoet, die informatie hebt gehoord of in die omstandigheden terecht bent gekomen, alleen doordat je die dag een bepaalde keuze had gemaakt om deze kant op te gaan in plaats van die kant. Het had andersom kunnen zijn, maar toevallig ging je deze kant op. Je was je niet bewust van enige betekenis die dat zou krijgen, maar God leidde je. Achteraf kun je zien: „God leidde mij deze situatie binnen vanwege deze dingen.” Deze man kreeg de openbaring dat God hem had geleid, hoewel hij Gods leiding onbewust had gevolgd.

21

Laban ontvangt Abrahams dienaar

Nu had Rebekka een broer die Laban heette. Die wordt later in het verhaal natuurlijk heel belangrijk. Laban rende naar de man bij de bron. Hij zag het goud en dergelijke.

En het gebeurde, toen hij de ring gezien had, en de armbanden aan de armen van zijn zuster, en toen hij de woorden van zijn zuster Rebekka gehoord had, die zei: Zo en zo heeft die man tot mij gesproken, dat hij naar die man toe ging; en zie, hij stond bij de kamelen bij de bron.

GENESIS 24:30

De dienaar was bij de bron gebleven en wachtte af of de familie naar buiten zou komen en hem binnen zou uitnodigen. Rebekka was naar huis gegaan en had het nieuws gebracht. Laban zei:

Hij zei: Kom binnen, u die door de HEERE gezegend bent. Waarom zou u buiten blijven staan, terwijl ik het huis in gereedheid heb gebracht, evenals een plaats voor de kamelen?

GENESIS 24:31

Het is interessant dat Laban hem zegende in de naam van Jahweh. Laban was geen buitengewoon godvrezende man, maar het is duidelijk dat hij in zijn zegeningen niet de namen van de vreemde goden gebruikte. Blijkbaar hield de familie in zekere zin vast aan de godsdienst van Jahweh, misschien niet uitsluitend. Maar het is duidelijk dat de eerste naam voor God die spontaan bij hem opkwam, Jahweh was. Dat is een goed teken in een wereld vol heidenen, waar het moeilijk was om mensen te vinden die de God van Abraham kenden.

Toen ging de man het huis binnen en liet hij de kamelen afladen. Hij zorgde voor stro en voer voor de kamelen, en voor water om zijn voeten en de voeten van de mannen die bij hem waren te wassen. Er werd eten voor hem neergezet, maar hij zei:

Toen ging die man mee naar het huis. Men zadelde de kamelen af, gaf de kamelen stro en voer, en bracht water om zijn voeten en de voeten van de mannen die bij hem waren te wassen. Daarna werd hem te eten voorgezet, maar hij zei: Ik zal niet eten voordat ik mijn woorden gesproken heb. Laban zei: Spreek.

GENESIS 24:32-33

Hij zei:

Vertel verder.

Toen zei hij:

Ik ben een dienaar van Abraham.

GENESIS 24:34

Ze wisten wie Abraham was, want ze kenden Nahor en ze wisten dat Nahor een broer had die Abraham heette. Nu wisten ze dus iets over deze man wat ze eerder niet wisten. Hij stond in dienst van een familielid van hen, ongetwijfeld een gerespecteerd familielid, iemand die in ere werd gehouden omdat hij de broer van hun voorvader was.

Hij zegt:

De HEERE heeft mijn heer rijk gezegend, zodat hij een aanzienlijk man geworden is; Hij gaf hem kleinvee en runderen, zilver en goud, slaven en slavinnen, kamelen en ezels.

GENESIS 24:35

Alles wat hij op die kamelen had meegebracht, was beslist een bewijs van de rijkdom van Abraham.

Mijn heer heeft mij laten zweren: U mag voor mijn zoon geen vrouw nemen uit de dochters van de Kanaänieten, in wier land ik woon,

GENESIS 24:37

22

De familie stemt in met Rebekka's vertrek

Nu neemt hij het hele verhaal door. We hoeven het hele verhaal niet opnieuw te lezen, want we hebben het al gelezen. Hij vertelt uitvoerig hoe hij deze afspraak met God maakte, namelijk dat een meisje op deze manier zou antwoorden, enzovoort. Hij vertelt het verhaal volledig en zegt in vers 49:

Welnu, als u mijn heer goedertierenheid en trouw wilt bewijzen, vertel het mij; en zo niet, vertel het mij ook, dan kan ik mij naar rechts of links wenden.

GENESIS 24:49

Ik moet weten of ik verder moet zoeken naar een ander meisje, of dat zij degene zal zijn. Het hangt van jullie af, want ik kan haar niet zonder jullie toestemming meenemen.

Haar oudere broer voert bij de onderhandelingen vaker het woord dan haar vader. Dat zou erop kunnen wijzen dat haar vader heel oud was en bijna niet meer in staat was om iets te doen. Hij was er wel bij, zoals we in vers 50 zien, maar de meeste

onderhandelingen lijken te worden gevoerd door Laban, haar oudere broer. Misschien nam hij op dit moment de leiding in het gezin op zich, omdat zijn vader wellicht niet meer in staat was dat te doen.

Laban en Bethuel antwoordden: Dit komt bij de HEERE vandaan. Wij kunnen tegen u niets meer ten kwade of ten goede zeggen. Zie, Rebekka staat voor u. Neem haar mee en ga heen: laat zij de vrouw van de zoon van uw heer worden, zoals de HEERE gesproken heeft. En het gebeurde, toen de dienaar van Abraham hun woorden hoorde, dat hij zich ter aarde neerboog voor de HEERE. Daarna haalde de dienaar zilveren en gouden sieraden tevoorschijn en kledingstukken, en gaf die aan Rebekka. Ook haar broer en haar moeder gaf hij kostbaarheden. Toen aten en dronken zij, hij en de mannen die bij hem waren, en overnachtten daar. Zij stonden 's morgens op en hij zei: Laat mij gaan, terug naar mijn heer.

GENESIS 24:50-54

Haar broer en haar moeder zeiden daarop: Laat het meisje nog een dag of tien bij ons blijven, daarna kunt u gaan. Maar hij zei tegen hen: Houd mij niet op; de HEERE heeft immers mijn weg voorspoedig gemaakt. Laat mij gaan, dan ga ik terug naar mijn heer. Toen zeiden zij: Laten we het meisje roepen en haar mening vragen. Zij riepen Rebekka en vroegen haar: Wil je met deze man meegaan? Zij antwoordde: Ik zal meegaan. Toen lieten zij Rebekka, hun zuster, en haar voedster en de dienaar van Abraham en zijn mannen vertrekken.

GENESIS 24:55-59

We hebben niet zo veel gelezen over de mannen die met hem meereisden. Maar omdat hij met veel kostbaarheden reisde, had hij waarschijnlijk een gewapend gevolg bij zich. Bedenk dat Abraham genoeg gewapende dienaren had om tegen een leger te

kunnen strijden, en dat had hij ook gedaan. Dit gevolg bestond misschien wel uit vijftig of honderd gewapende mannen die met deze kamelen meereisden. Zij moesten ervoor zorgen dat plunderende bedoeïenen niet zouden komen om te stelen, de dienaar te doden en zijn opdracht te verijdelen. Ik weet zeker dat Abraham alle mogelijke voorzorgsmaatregelen nam, dus waarschijnlijk was hier een behoorlijk grote groep.

Zij zegenden Rebekka en zeiden tegen haar: Zuster van ons, word tot duizenden van tienduizenden en laat jouw nageslacht in bezit krijgen de poort van zijn vijanden.

GENESIS 24:60

De poorten in bezit nemen betekent waarschijnlijk dat ze de toegang tot de stad in handen zouden krijgen. Ommuurde steden waren beschermd tegen indringers. Maar als je eenmaal door de poorten heen kwam, kon je ze veroveren. Wat ze dus eigenlijk zeggen, is:

Mogen je kinderen hun vijanden verslaan en toegang krijgen tot de poorten van hun steden.

Rebekka en haar dienaressen stonden op, bestegen de kamelen en volgden de man. Zo nam die dienaar Rebekka mee en vertrok. Izak kwam inmiddels uit de richting van de put Lachai-Roï; hij woonde namelijk in het Zuiderland.

GENESIS 24:61-62

Dat is natuurlijk de put van Hem Die leeft en mij ziet. Die naam had Hagar eraan gegeven toen ze voor Sara op de vlucht was.

23

De ontmoeting en het huwelijk van Izak en Rebekka

Izak ging tegen het vallen van de avond naar buiten om te bidden in het veld. Hij sloeg zijn ogen op, en zag, en zie, er kwamen kamelen aan. Ook Rebekka sloeg haar ogen op en zag Izak; zij liet zich snel van de kameel glijden. Zij zei tegen de dienaar: Wie is die man die ons in het veld tegemoet komt lopen? De dienaar antwoordde: Dat is mijn heer. Toen pakte zij haar sluier en bedekte zich.

GENESIS 24:63-65

Dat zou een manier zijn geweest om haar onderdanigheid en haar verloving te tonen.

De dienaar vertelde Izak al de dingen die hij gedaan had. Toen bracht Izak haar in de tent van zijn moeder Sara. En hij nam Rebekka en zij werd hem tot vrouw en hij had haar lief. Zo vond Izak troost na de dood van zijn moeder.

GENESIS 24:66-67

Er wordt hier geen huwelijksceremonie genoemd, maar waarschijnlijk heeft er wel iets plaatsgevonden. In de wereld van het oude Midden-Oosten waren bruiloften uiterst eenvoudig. Ik heb enkele boeken over precies dit onderwerp gelezen om te weten te komen waar huwelijksceremonies vandaan komen. Bij de Mesopotamische volken in die tijd ging een man die met een vrouw had afgesproken te trouwen, samen met haar voor getuigen staan. Hij zei:

Jij bent mijn vrouw, en zij zei:

Jij bent mijn man, en dan waren ze getrouwd. Het was eenvoudigweg een mondeling uitgesproken overeenkomst die ze met elkaar sloten. Het is een verbond, en daar stemden ze natuurlijk allebei mee in.

Het kan lijken alsof de vrouw hier meer een pion is, omdat de onderhandelingen worden gevoerd tussen de man en haar broer of vader, of wie dan ook. Maar ze kreeg hierin toch een zekere mate van keuze, al was die keuze niet volledig. In die tijd hadden vrouwen in het Midden-Oosten natuurlijk veel minder rechten. Maar we zien wel haar bereidheid. Ze zei dat ze meteen mee zou gaan in plaats van het uit te stellen. Ze was bereid.

24

Izak en Rebekka als beeld van Christus en de gemeente

Voordat we dit verhaal achter ons laten, wil ik misschien nog zeggen dat christenen in dit verhaal vaak een voorafbeelding van Christus hebben gezien. Isaak is dan een voorafbeelding van Christus en Abraham, zijn vader, een voorafbeelding van God de Vader. Jezus zei in Mattheüs tweeëntwintig, vers één of twee, aan het begin van Mattheüs 22, dat het Koninkrijk van God lijkt op een koning die een bruiloft voor zijn zoon wilde organiseren. En zo is het werkelijk. God wilde een bruid vinden voor Zijn Zoon Jezus, en Hij heeft ons allemaal geroepen om die bruid te zijn. Abraham lijkt dus op God, Die een bruid zoekt voor Zijn Zoon, en hij stuurt zijn dienaar met geschenken.

De knecht in dit geval kan Eliëzer zijn geweest. Veel eerder, ongeveer 55 jaar daarvoor, was Eliëzer de erfgenaam van het huis geweest. Maar misschien was hij inmiddels gestorven. Als Eliëzer 55 jaar eerder de oudste knecht was, zoals wordt gesuggereerd, kan hij inmiddels zijn gestorven en door een andere oudste knecht zijn vervangen. Hoe dan ook, als de oudste knecht Eliëzer was, zou hij bijzonder onzelfzuchtig zijn geweest, omdat Izak hem had verdrongen. Eliëzer was ooit de erfgenaam geweest. Toen Izak werd geboren, vervloog daardoor elke hoop die hij misschien had om de erfgenaam van dat hele enorme bezit te worden. Maar als hij het was, zoals sommige mensen denken, dan is hij een bijzonder onzelfzuchtig mens. Hij toont zoveel zorg voor het welzijn van Abraham en het welzijn van Izak, hoewel hij hier zelf niets uit ontvangt.

Veel mensen zien Abraham als een type van God de Vader, Izak als een type van Jezus en de knecht als een type van de Heilige Geest, Die de wereld in wordt gezonden om een bruid voor Jezus te vinden. Rebekka zou dan een beeld zijn van de gemeente, of

misschien van de individuele christen. Ze stemt ermee in te trouwen met iemand die ze nog nooit heeft gezien. Bedenk dat er in 1 Petrus 1:8 over Christus staat:

Hoewel u Hem niet gezien hebt, hebt u Hem toch lief. Hoewel u Hem nu niet ziet, maar gelooft, verheugt u zich met een onuitsprekelijke en heerlijke vreugde,

1 PETRUS 1:8

Wij hebben ervoor gekozen Christus lief te hebben, met Hem verenigd te worden en in een verbond met Hem te staan, hoewel we Hem nooit hebben gezien.

Ook Rebekka had Izak nooit gezien, hoewel ze van zijn vader had gehoord. Ze kende zijn vader waarschijnlijk van zijn reputatie, net zoals veel mensen over God weten voordat ze christen worden. Ze kennen God van Zijn reputatie, maar ze kennen Christus niet. Je besluit met Hem verbonden te zijn en je aan Hem toe te wijden, nog voordat je Hem van aangezicht tot aangezicht ontmoet. Ze ontvangt geschenken van de knecht als tekenen, en God heeft de Heilige Geest gezonden om ons gaven van de Heilige Geest te geven, die de tekenen van de verloving zijn. Er komt nog meer wanneer we de Bruidegom ontmoeten, maar intussen worden er geschenken gegeven.

Ze maakt deze zware reis door de woestijn om haar man te ontmoeten, en dat lijkt enigszins op het christelijke leven. Je neemt het besluit om met Christus verenigd te worden, en dan volgt de rest van je leven, met de beproevingen en moeilijkheden die daarbij horen. Het is gewoon iets wat we aanvaarden. We aanvaarden dat de tijd zal komen waarop we Hem van aangezicht tot aangezicht ontmoeten. Intussen moet deze woestijn worden overgestoken. Er is deze ongemakkelijke rit op een kameel, met de verschillende gevaren en dergelijke die daarmee gepaard gaan.

Velen hebben ontdekt dat het onmogelijk is de verleiding te weerstaan om dit als een beeld van Christus en de gemeente te zien, omdat zoveel dingen in het verhaal goed parallel lopen. Het Nieuwe Testament past het echter niet echt zo toe, hoewel het er wel mee lijkt in te stemmen dat Izak in andere opzichten een type van Christus is. Wanneer Abraham bijvoorbeeld Izak offert, wordt dat over het algemeen gezien als een beeld van God Die Christus offert. Dus als Izak in dat verhaal een beeld van Christus is, kan hij in dit verhaal heel goed eveneens een beeld van Christus zijn.

Om verder te lezen

Alle bijbelteksten die in deze lezing aan bod komen, in de volgorde waarin ze gebruikt zijn.

- Genesis 23:1
- Genesis 23:3-6
- Hebreëën 11:13
- Hebreëën 11:14-15
- Hebreëën 11:16
- 1 Petrus 2:11
- 1 Petrus 2:12
- 1 Petrus 1:1
- Genesis 23:4
- Genesis 23:6
- Genesis 23:11
- Genesis 23:7-8
- Genesis 23:9-16
- Hebreëën 11:9
- Genesis 23:17-18
- Genesis 23:19-20
- Genesis 24:1-3
- Genesis 24:2-4
- Genesis 24:5
- Genesis 24:6-8
- Genesis 24:9-10
- Genesis 24:12-14
- 1 Korinthe 7:39
- Genesis 24:17-19
- Genesis 24:15-16
- Genesis 24:20
- Genesis 24:21
- Genesis 24:22
- Genesis 24:23
- Genesis 24:24
- Genesis 24:27

- Romeinen 8:14
- Genesis 24:30
- Genesis 24:31
- Genesis 24:32-33
- Genesis 24:34
- Genesis 24:35
- Genesis 24:37
- Genesis 24:49
- Genesis 24:50-54
- Genesis 24:55-59
- Genesis 24:60
- Genesis 24:61-62
- Genesis 24:63-65
- Genesis 24:66-67
- 1 Petrus 1:8

Lezing © Steve Gregg / The Narrow Path. Nederlandse vertaling © 2026 Vers voor Vers. De bijbeltekst in deze uitgave is ontleend aan de Bijbel in de Herziene Statenvertaling, © 2010/2016 Stichting HSV.